

॥ १५ ॥ रथवंशंरथसमूहं ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ आवतांभूमिनापश्यन्निति न अपि तु शरैरावतामेवापश्यन् ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ रेभमाणाः हंवारवंकुर्वाणाः ॥ २५ ॥ इ० वि० नै० भा०
 भा० त्रिपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५३ ॥ ॥ ५४ ॥ सइति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ एतेन पथा कांचनमयारश्मयोरज्जवस्ताएव योक्ताणि बंधनानियेषांतान् कुरुसिंहस्य दुर्योधनस्य वंदंमुख्यं बृहद्वह्नी अस्मात्कप्रत्यये
 वैशंपायन उवाच एवमुक्तः स वैराटिर्हयान्संयम्य यत्नतः ॥ नियम्य च ततो रश्मीन्यत्र ते कुरुपुंगवाः ॥ अचोदयत्ततो वाहान्यत्र दुर्योधनो गतः ॥ १५ ॥ उत्सृ
 ज्य रथवंशं तु प्रयाते श्वेतवाहने ॥ अभिप्रायं विदित्वा च रूपो वचनमब्रवीत् ॥ १६ ॥ नैषोतरेण राजानं बीभत्सुः स्थातुमिच्छति ॥ तस्य पार्श्विगृहीष्यामो जवेना
 भिप्रयास्यतः ॥ १७ ॥ नद्येन मति संक्रुद्धमेको युध्येत संयुगे ॥ अन्यो देवात्सहस्राक्षालृणाद्वा देवकी सुतात् ॥ आचार्याच्च स पुत्राद्वा भारद्वाजान्महारथात् ॥ १८ ॥
 किं नो गावः करिष्यंति धनं वा विपुलं तथा ॥ दुर्योधनः पार्थजले पुरानौरिव मज्जति ॥ १९ ॥ तथैव गत्वा बीभत्सुर्नाम विश्राव्य चात्मनः ॥ शलभैरिव तांसेनां शरैः
 शीघ्रमवाकिरत् ॥ २० ॥ कीर्यमाणाः शरैर्घैस्तु योधास्ते पार्थ चोदितैः ॥ नापश्यन्नावतांभूमिनांतरिक्षं च पत्रिभिः ॥ २१ ॥ तेषामापततां युद्धेनापयानेऽभवन्म
 तिः ॥ शीघ्रत्वमेव पार्थस्य पूजयंति स्म चेतसा ॥ २२ ॥ ततः शंखं प्रदध्मौ स द्विषतां लोमहर्षणं ॥ विस्फार्य च धनुः श्रेष्ठं ध्वजे भूतान्यचोदयत् ॥ २३ ॥ तस्य शंखस्य
 शब्देन रथनेमिस्वनेन च ॥ गांडीवस्य च घोषेण पृथिवी समकंपत ॥ २४ ॥ अमानुषाणां भूतानां तेषां च ध्वजवासिनां ॥ ऊर्ध्वं पुच्छान्विधुन्वाना रेभमाणाः समंत
 तः ॥ गावः प्रतिन्यवर्त्तंत दिशमास्थाय दक्षिणां ॥ २५ ॥ इ० म० भा० वि० प० गो० प० गो० निवर्त्तने त्रिपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५३ ॥ ॥ ५४ ॥ वैशंपायन
 उवाच स शत्रुसेनांतरसा प्रणुद्यगास्ता विजित्याथ धनुर्धराग्र्यः ॥ दुर्योधनायाभिमुखं प्रयातो भूयोरणं सोभिचिकीर्षमाणः ॥ १ ॥ गोषु प्रयाता सुजवेन म
 त्स्यान्किरीटिनं रुतकार्यं च मत्वा ॥ दुर्योधनायाभिमुखं प्रयातं कुरुप्रवीराः सहसाभिपेतुः ॥ २ ॥ तेषामनीकानि बहूनि गाढं व्यूढानि दृष्ट्वा बहुलध्वजानि ॥ म
 त्स्यस्य पुत्रं द्विषतां निहंता वैराटिमा मंत्रयत तोभ्युवाच ॥ ३ ॥ एतेन तूर्णं प्रतिपादयेमान् श्वेताह्वान्कांचनरश्मयोक्तान् ॥ जवेन सर्वेण कुरुप्रयत्नमासादयेऽहं कुरु
 सिंहवदं ॥ ४ ॥ गजो गजेनेव मया दुरात्मा योद्धुं समाकांक्षति सूतपुत्रः ॥ तमेव मां प्रापय राजपुत्र दुर्योधनापाश्रयजातदर्पं ॥ ५ ॥ स तैर्हयैर्वातजवैर्बृहद्भिः पुत्रो
 विराटस्य सुवर्णकक्षैः ॥ व्यध्वंसयत्तद्रथिनामनीकं ततो वहत्यां डवमाजिमध्ये ॥ ६ ॥

हस्यदः ॥ ४ ॥ ५ ॥ सुवर्णकक्षैः स्वर्णमयौ कक्षौ पल्याणस्य पश्चादंचलपल्लवौ येषां तैः कक्षः स्यादंतरीयस्य पश्चादंचलपल्लवे इति मेदिनी ॥ ६ ॥